

รายงาน

ของ

คณะกรรมการข้าราชการระดับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา

คุณธรรม และจริยธรรม

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การพัฒนาและบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอน
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม
และจริยธรรม เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเป็นคนดี”

๐๖

๐๘

สปช.

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สพท) ๓๐๓๔/๒๕๕๕

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา
คุณธรรม และจริยธรรม

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๕ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม
และจริยธรรม นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	ประธานกรรมการ
๒. หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	รองประธานกรรมการ คนที่สาม/
กรรมการ ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ คนที่หนึ่ง
๕. พลอากาศเอก ทวีเดช อังศุสิงห์	รองประธานกรรมการ คนที่สี่
๖. พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	กรรมการ และโฆษกกรรมการ
๗. นายฐาปบุตร ชมเสวี	กรรมการ
๘. นายพนม ศรศิลป์	กรรมการ
๙. พลเรือเอก อนุทัย รัตระงสี	กรรมการ
๑๐. พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	กรรมการ และเลขานุการกรรมการ
๑๑. นายบวรเวท รุ่งรุจี	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ/
กรรมการ และผู้ช่วยโฆษกกรรมการ คนที่สอง

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “การพัฒนาและบรรจุหลักสูตร
การเรียนการสอน ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเป็นคนดี”
ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา
คุณธรรม และจริยธรรม เสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหาก
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการ
ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา

(ยุทธศักดิ์ ศศิประภา)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม

สำนักกรรมการ ๓

กลุ่มงานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๘๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๓

สำเนาถูกต้อง

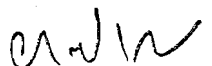
(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ธนปรัชญ์/ร่าง

วาสนา/พิมพ์

ภิรมย์/ทาน

สารบัญ
รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม
เรื่อง “การพัฒนาและบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา
คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเป็นคนดี”

	หน้า
๑. แผนการปฏิรูป	๑
สภาพปัญหา	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	๗
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๙
๓.๑ ระยะที่ ๑ (กรกฎาคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)	๙
๓.๒ ระยะที่ ๒ (มีนาคม ๒๕๖๐)	๙
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๙
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๙
๖. ผลที่ได้จากการปฏิรูป	๑๐
ภาคผนวก	

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม
เรื่อง “การพัฒนาและบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา
คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเป็นคนดี”

๑. แผนการปฏิรูป

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม
เรื่อง “การพัฒนาและบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และ
จริยธรรม เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเป็นคนดี”

สภาพปัญหา

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ที่จัดให้มีการลงประชามติ
ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ และประชาชนมีมติรับร่างรัฐธรรมนูญพร้อมคำถามพ่วงแล้ว คณะกรรมการ
ร่างรัฐธรรมนูญได้ตรามาตรา ๕๔ วรรคสี่ เรื่องการศึกษาของประเทศไว้ว่า “การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนา
ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบ
ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” สอดคล้องกับเนื้อหาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๑ มาตรา ๖ ที่ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์
ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต
สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และมาตรา ๗ บัญญัติว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝัง
จิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา
ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจน
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่ม
สร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง”

กระทรวงศึกษาธิการได้นำเจตจำนงของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาดำเนินการ
ในภารกิจสำคัญ ๆ ดังนี้

๑.๑ จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙) มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อ และ
แนวนโยบาย ๑๑ ประการ คือ

๑) การพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล

- พัฒนาทุกคนให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้
- ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อผู้เรียน
- ปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่

พึงประสงค์

- พัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเอง และเพิ่ม
สมรรถนะในการแข่งขัน

๒) สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

- พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรม

ของคน

- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา
- สร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ความรู้และการเรียนรู้

๓) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม

- ส่งเสริมและสร้างสรรค์ทุนทางสังคมและวัฒนธรรม
- จำกัด ลด ขจัดปัญหาทางโครงสร้าง เพื่อความเป็นธรรมในสังคม
- พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- จัดระบบทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๑.๒ หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

การจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้ดำเนินการโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีวิสัยทัศน์ให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาในการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ตามหลักสูตรดังกล่าวคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดให้มี ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- ๑) ภาษาไทย
- ๒) คณิตศาสตร์
- ๓) วิทยาศาสตร์
- ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา
- ๖) ศิลปะ
- ๗) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ๘) ภาษาต่างประเทศ

๑.๓ จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙)

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) ได้กล่าวถึงปัญหา ด้านการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมว่า ช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๔๙ มีการใช้มาตรการแรงจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณ ทำให้เสียอัตราครูไป ๕๓,๙๘๔ อัตรา รวมทั้ง บัณฑิตครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ บางส่วนจบแล้วไม่ได้เป็นครู อาจารย์ มีปัญหาครูสอนไม่ตรงวุฒิการศึกษา และขาดแคลนครูในบางพื้นที่ทำให้มีปัญหาดขาดแคลนครูโดยรวม ในเชิงปริมาณและคุณภาพทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ประกอบกับในอนาคตอีก ประมาณ ๕ - ๑๐ ปี จะมีครูประจำการเกษียณอายุราชการจำนวนมากกว่าร้อยละ ๕๐ ในขณะที่ผู้เลือกเรียน คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในปัจจุบันจะเลือกคณะดังกล่าวไว้ในอันดับท้าย ๆ จึงทำให้ไม่ได้คนเก่งที่มีใจรัก การเป็นครู แต่ได้บุคคลที่สอบไม่ได้คณะที่เลือกในลำดับแรก ๆ รวมถึงยังขาดระบบการพัฒนาครูที่มี ประสิทธิภาพต่อเนื่อง และขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพียงพอ

๑.๔ ร่างกรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔ มีจุดมุ่งหมาย ที่สำคัญ คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและ ของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัต โดยได้กล่าวถึงปัญหา วิฤตของการศึกษาไทยที่สะสมมานาน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความแตกต่างของคุณภาพและมาตรฐาน ปัญหา การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ปัญหาความเหลื่อมล้ำในโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ปัญหา สถานศึกษาขนาดเล็กในชนบท ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ปัญหาการมุ่งผลิตในเชิงปริมาณ มากกว่าคุณภาพ การผลิตกำลังคนไม่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เป็นต้น โดยคณะผู้จัดทำแผนได้กล่าวว่า ปัญหาที่กล่าวมาแล้ว เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการบริหาร จัดการที่ขาดประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนฯ ขึ้น โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

- ๑) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- ๒) ประชากรทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและ การเรียนรู้
- ๓) ผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล
- ๔) ภาคการศึกษามีทรัพยากรและทุนที่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน
- ๕) สถานศึกษามีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากล

จุดต่อของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑^๑

๑.๑ เป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระมากเกินความจำเป็นที่ผู้เรียน ประถมศึกษาปีที่ ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ต้องเรียนถึง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้บวกกับอีก ๑ กิจกรรมพัฒนา ที่สำคัญแต่ละกลุ่มสาระก็ยังมีวิชาย่อยซ้อนอยู่อีก เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยีจะมีวิชางานบ้าน งานประดิษฐ์ งานช่าง งานเกษตร คอมพิวเตอร์ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์จะมีวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เป็นต้น ทำให้เนื้อหาผสมปนเปกันทั้งแก่นแท้และกระพี้ซ้ำซ้อนกันเต็มไปหมด เมื่อมีวิชาเขาก็ต้องใช้ครูมากตามไปด้วยแต่โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนครู การสอนหลายชั้นหลายวิชาของครูจึงมีให้เห็นอยู่ทั่วไป ส่วนเด็กก็ทุกข์หนักไม่แพ้กันตั้งแต่ต้องแบกกระเป๋าหลังแอน เพราะแต่ละวันจะต้องเรียนหลายวิชา ส่งผลให้เกิดการบ้านมากมาย เป็นเงาตามตัว เด็กจึงแทบไม่มีเวลาได้เล่นหรือพัฒนาทักษะที่สนใจ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กทั้งสิ้น ทั้งที่กฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนว่าอยากได้เด็กเก่งเด็กดีมีความสุข แต่หลักสูตรก็เอารายละเอียดมาให้เรียนมากมายจนจับประเด็นไม่ถูก ซึ่งการที่จะพัฒนาเด็กแต่ละวัยและแต่ละพื้นที่ให้ไปสู่เป้าหมายดังกล่าวนั้นก็คงไม่จำเป็นต้องเรียนถึง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่เป็นช่วงต้องวางรากฐานการอ่านการเขียนคิดเลขเป็น ดูแลสุขนิสัยที่ดี มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงให้มั่นคงก่อน เพื่อจะทำให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพในระดับสูงขึ้นไป แต่เมื่อต้องมาเรียนวิชาอื่น ๆ มากมายทำให้เวลาที่จะพัฒนาพื้นฐานสำคัญก็ไม่เก่งวิชาอื่นก็ไม่เก่ง จึงส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ในระดับต่อไป อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นหลักสูตรที่หวังผลสู่ความเป็นเลิศเหมือนกันหมด จึงใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จเดียวกัน ทั้งที่ศักยภาพความพร้อมและความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กแต่ละพื้นที่มีสถานภาพแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่น เด็กที่อยู่ในพื้นที่ตามป่าเขา เกาะ แก่งหรือแม้แต่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ส่วนใหญ่ยังต้องพัฒนาด้านการอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็นและการสร้างสุขนิสัยที่ดีมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นเป็นหลัก เมื่อหลักสูตรใช้เป้าหมายเดียวกันกับเด็กในเมืองที่มีความพร้อมทุกด้านมากกว่าและยังนำเอาผลการสอบโอเน็ตมาตีค่าเป็นคุณภาพการศึกษาด้วยยิ่งทำให้การพัฒนาเด็กในพื้นที่ดังกล่าวหลงทางแก้ปัญหาและพัฒนาไม่ตรงจุดเข้าไปอีก

๑.๒ เป็นหลักสูตรที่เน้นรูปแบบวิธีการดำเนินการมากกว่าที่จะนำไปใช้สอนเด็กจริง หลักสูตรจึงเต็มไปด้วยหลักการและรายละเอียด การทำหลักสูตรแต่ละครั้งมักจะนำแต่นักวิชาการที่เก่งทางด้านหลักทฤษฎีมาดำเนินการ จึงเกรงว่ารายละเอียดทั้งหลายจะตกหล่นจึงใส่รายละเอียดมากจนเกิดตัวชี้วัดความสำเร็จมากกว่า ๒,๐๐๐ ตัวชี้วัด ทั้งที่เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แม้แต่การใช้คำบางครั้งก็ต้องแปลไทยเป็นไทยถึงจะรู้และเข้าใจได้ รวมถึงหลักสูตรแกนกลางบูรณาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาก็เต็มไปด้วยกรอบและวิธีการที่มีรายละเอียดยิบย่อยจนเกิดความยุ่งยากต่อภาคปฏิบัติผลสุดท้ายการลอกหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้มีไว้ตรวจสอบจึงเกิดขึ้นมากกว่าจะนำไปใช้สอน ยิ่งขั้นตอนการนำหลักสูตรสู่การสอนของครูที่จะต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระหน่วยการเรียนรู้โครงสร้างการออกแบบการเรียนรู้ จนถึงขั้นจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครอบคลุมมาตรฐานบรรลุตามตัวชี้วัดเกิดผลตามสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งขั้นตอนต่าง ๆ ที่ว่านี้ แม้จะเป็นหลักการที่ถูกต้องของครูมืออาชีพแต่กับสภาพการปฏิบัติงานของครูไทยทุกวันนี้ที่มีภาระงานอื่น ๆ ให้ทำงานล้นมือ จึงไม่มีเวลาที่จะไปดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวได้ หรือจะมีครูทำได้อยู่บ้างแต่ส่วนใหญ่ก็หวังเพื่อการตรวจสอบหรือประเมินวิทยฐานะมากกว่าจะใช้สอนเด็ก ทำให้การสอนของครูจำนวนไม่น้อยที่สอนโดยไม่ได้ดูหลักสูตรสถานศึกษาแต่จะสอนไปตามประสบการณ์เดิมเนื้อหาเดิมหรือเนื้อหาตามตำราที่วางขายในท้องตลาด เปรียบเหมือนเมื่อมีอาวุธดีแต่ไม่ใช้ก็ไร้ประโยชน์ การพัฒนาจึงไม่บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้

^๑ กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร. ๒๕๕๕, "เอกสารประกอบการพิจารณาเรื่อง การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน"

๑.๓ การกำหนดสาระและเป้าหมายในหลักสูตรแต่ไม่คำนึงถึงศักยภาพเด็กไทยว่ามีความแตกต่างกันทั้งด้านสถานะความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมรอบข้าง รวมถึงศักยภาพด้านไอคิวอีคิว

แต่จากสภาพปัญหาของสังคมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น การทุจริตการสอบเข้า คณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยรังสิต การรับจ้างเรียนหนังสือแทน การทะเลาะเบาะแว้ง ยกพวกตีกันของนักเรียนทั้งชาย หญิงระดับต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมไปถึงการเรียนการสอนที่ไม่สามารถทำให้เด็กนักเรียนเป็นคนดีพร้อมที่จะเป็นอนาคตของชาติต่อไป

เมื่อพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามภารกิจคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรมพบว่าในกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและจริยธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระวิชาศิลปะ ซึ่งมีเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาทั้ง ๓ กลุ่มรวมกัน คิดเป็นร้อยละ ๓ ของทุกช่วงชั้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ ในแต่ละกลุ่มสาระวิชายังประกอบไปด้วยรายย่อยอีกเป็นจำนวนมาก ได้แก่

๑) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- วิชาศาสนา ศิลธรรมและจริยธรรม
- วิชาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
- วิชาเศรษฐศาสตร์
- วิชาประวัติศาสตร์
- วิชาภูมิศาสตร์

๒) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

- วิชาสุขศึกษา (การเจริญเติบโตของมนุษย์ทั้งชีวิตและครอบครัว)
- วิชาพลศึกษา (การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย - สากล การสร้างเสริมสุขภาพความปลอดภัยในชีวิต)

๓) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

- วิชาทัศนศิลป์
- วิชาดนตรี
- วิชานาฏศิลป์

จากรายละเอียดใน ๓ กลุ่มสาระวิชาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าในแต่ละกลุ่มสาระวิชา จะมีรายย่อยที่ต้องมีการจัดการเรียนการสอนเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาเรียนที่มีเพียง ๘๐ ชั่วโมง/ปี ในแต่ละกลุ่มสาระวิชาแล้ว จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า มีชั่วโมงการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความสุขในการเรียนและมีคุณธรรม จริยธรรมที่ได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งกายใจที่จะเป็นคนดีของสังคมต่อไปในอนาคตนั้นมีเวลาในการเรียนการสอนน้อยมาก

นอกจากนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนยังพบว่าครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษา ที่บรรจุเป็นครูประจำชั้นในระดับประถมศึกษาไม่ได้เรียนจบวิชาประถมศึกษามาโดยตรง ซึ่งพบว่าบางโรงเรียนครูประจำชั้นจบในสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น แต่มาทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ทำให้ขาดทักษะการจัดการเรียนการสอนด้านประถมศึกษา ฉะนั้นการเลือกบรรจุครูให้ตรงกับความรู้ความสามารถที่แท้จริงนั้นจึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง และเพื่อให้วิชาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่อง

ดูแล เป็นที่ต้องการของสังคม เพราะครูคือบุคลากรที่จะสอนให้เยาวชนของชาติเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ฉะนั้น อาชีพครูจึงควรได้รับการพัฒนาให้เป็นอาชีพเฉพาะทางเช่นเดียวกับ ทหาร ตำรวจ แพทย์ เป็นต้น ซึ่งเมื่อจบการศึกษาในสาขาวิชาชีพครูแล้วจะต้องมาประกอบวิชาชีพครู ครูจะได้รับการพิจารณาบรรจุแต่งตั้งให้เข้ารับราชการได้ทันที โดยไม่ต้องไปสอบแข่งขัน ซึ่งวิธีนี้จะทำให้วิชาชีพครูได้รับการยกย่องและสามารถสรรหาบุคลากรที่เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เหมาะสมที่จะประกอบวิชาชีพครูเข้าสู่ระบบราชการต่อไป

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา ในการนำผลการสอบในกลุ่มสาระวิชาดังกล่าวมาใช้ในการสอบเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา พบว่า ก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติเป็นผู้ทดสอบ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (O-NET) ซึ่งใช้ในการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๐ โดยแบ่งแยกเป็น ๕ สาระวิชาหลัก คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ส่วนอีกร้อยละ ๕ เป็นของกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษาฯ พลศึกษา และศิลปะ รวมกัน

หลังจากนั้น ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ได้มีการยกเลิกการสอบใน ๓ กลุ่มสาระวิชา (สังคมศึกษาฯ พลศึกษา และศิลปะ) โดยกระทรวงศึกษาธิการแจ้งให้สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติไม่ต้องสอบใน ๓ กลุ่มสาระดังกล่าว โดยให้โรงเรียนเป็นผู้สอบเอง ฉะนั้น ในการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จึงเหลือเพียง ๕ กลุ่มสาระวิชาหลัก (ยกเว้น สาระวิชาสังคมศึกษาฯ พลศึกษา และศิลปะ) โดยคิดเป็นคะแนนรวมร้อยละ ๓๐

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านสังคมศึกษาฯ ด้านสุขศึกษา พลศึกษา และด้านศิลปะ จะไม่ถูกพิจารณาให้มีความสำคัญในการเป็นวิชาหลักเพื่อใช้ในการพิจารณาเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จึงเป็นสาเหตุหลักประการหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่ให้ความสำคัญในการเรียน และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กขาดจิตสำนึกในความเป็นคนดี มีคุณธรรม และจริยธรรม

นอกจากนี้ ผลการประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ได้กำหนดปฏิทินการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวนทั้งสิ้น ๖ ครั้ง ดังนี้

๑) สอบ GAT - PAT ครั้งที่ ๑	วันที่ ๒๙ ตุลาคม - ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
๒) สอบวิชาเฉพาะ	วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
๓) สอบ ๙ วิชาสามัญ	วันที่ ๒๔ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๙
๔) สอบ O-NET	วันที่ ๑๘ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๕) สอบ GAT - PAT ครั้งที่ ๒	วันที่ ๑๑ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐
๖) ระบบแอดมิชชันกลาง	วันที่ ๒๐ - ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

จะเห็นได้ว่าตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป จะเป็นการเริ่มต้นเทศกาลสอบและคัดเลือกแบบต่างๆ ซึ่งจะสิ้นสุดลงในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีเหตุผลต่างๆมากมาย ทั้งเพื่อเป็นการคัดเลือกเด็กเก่งก่อน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้สอบแก้ตัวใหม่ ซึ่งถ้าพิจารณาดูในข้อเท็จจริงแล้ว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เริ่มเรียนได้แค่ครึ่งปี (พ.ค. - ก.ย.) ส่วนครึ่งปีหลัง (พ.ย. - ก.พ.) จะต้องทั้งเรียนและสอบเข้าระดับอุดมศึกษาควบคู่กันไป จากประเด็นดังกล่าวจะเห็นได้ถึงความได้เปรียบ เสียเปรียบของนักเรียนที่มีความพร้อมในทุกๆด้าน และนักเรียนที่มีความขาดแคลน จึงเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนขาดสมาธิในการศึกษาเล่าเรียน เพราะนักเรียนทุกคนมุ่งเน้นที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้ได้ ความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนในห้องเรียนก็ลดน้อยลงไปและยิ่งถ้าหากนักเรียนที่สอบ GAT - PAT ได้คะแนนที่ดีตั้งแต่เดือนตุลาคมอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แล้วยังจะทำให้ไม่สนใจการเรียนในห้องเรียน

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลาการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนหนังสืออย่างมีความสุข โดยคาดหวังว่าโรงเรียนจะนำเด็กออกไปศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนยังแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ อุทยานประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณสถาน หรือจัดทำกิจกรรมอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีมากกว่า ๒๐,๐๐๐ แห่ง ครูประจำสถานศึกษาบางแห่งยังขาดแคลนไม่ครบชั้นเรียน นอกจากนี้ยังมีนโยบายเพิ่มวิชาเรียนเป็นกรณีพิเศษ เช่น ภาษาอังกฤษ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และสุดท้ายคืองบประมาณที่ได้รับยังคงจ่ายเป็นรายหัวต่อจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ ทำให้โรงเรียนยังคงต้องจัดการเรียนการสอนอยู่ที่โรงเรียน ฉะนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดอื่น เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รวมทั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรพิจารณาเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้นโยบายดังกล่าวประสบความสำเร็จและเป็นการบูรณาการร่วมกันด้านการศึกษาด้วย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม จึงกำหนดวิธีการปฏิรูปดังนี้

๒. วิธีการปฏิรูป

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า จากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่างๆ รวมถึงผลการศึกษา วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แม้จะมีจุดมุ่งหมายของระบบการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้มี คุณธรรม จริยธรรม มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย รักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างชัดเจนมาก่อน

การที่จะทำให้นักเรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานมีรากฐานของนักเรียน ให้เติบโตเป็นคนดี คนเก่ง มีวินัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีจิตใจรักในศิลปวัฒนธรรม มีความเชื่อและประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางศาสนาและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้เป็นคนดี มีคุณธรรมและจริยธรรม ควรจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้ชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้อย่างจริงจัง ตามกระบวนการปฏิรูป ซึ่งสอดคล้องกับวาระปฏิรูป ที่ ๓๕ ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งระบุว่า “การจัดให้มีแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยศิลปะและวัฒนธรรม ภายใต้การมีส่วนร่วมและจัดการของภาคประชาชน เพื่อการพัฒนาผู้สร้าง ผู้เสพ และผู้สนับสนุนงานศิลปะและวัฒนธรรม การกำหนดนโยบาย แนวทางการส่งเสริม พัฒนา ปกป้อง พิทักษ์ อนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยใช้ฐานคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรม” ดังต่อไปนี้

๒.๑ การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอนด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม

๑) ระดับประถมศึกษา

- เพิ่มเวลาเรียนจากเดิม ๒๔% (๒๔๐ ชม./๑,๐๐๐ ชม./ปี)

เป็น ๔๐% (๔๐๐ ชม./๑,๐๐๐ ชม./ปี)

- ลดรายวิชาในแต่ละรายสาระหลักให้น้อยลง เช่น วิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในระดับประถมศึกษา

(๑) การผลิตและบรรจุครูระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของโรงเรียน เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก

(๒) การสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ได้คนดีมีคุณภาพและมีความตั้งใจ เข้ามารับการศึกษ และเมื่อจบการศึกษาแล้วควรได้รับการบรรจุเป็นครูโดยไม่ต้องสอบแข่งขัน จะเป็นการยกระดับวิชาชีพครู ให้เป็นวิชาชีพเฉพาะทางที่ได้รับการยกย่อง

(๓) ในระดับประถมศึกษาควรหลีกเลี่ยงหรือยกเลิกการสอบแข่งขันเพื่อเข้าเรียน ตั้งแต่ชั้นอนุบาลและประถมศึกษา เพื่อสร้างความสุขให้กับเด็ก รวมทั้งการสอบประเมินเลื่อนชั้นเรียนด้วย ซึ่งควรมีการประเมินความพร้อมของเด็กนักเรียนควบคู่กันไปกับการสอบ และเน้นเรื่องการอ่านออก เขียนได้ คำวนเป็นก็น่าจะเพียงพอแล้ว

(๔) การจัดทำหนังสือประกอบการเรียนการสอนในบางวิชา มีตัวชี้วัด และความคาดหวังต่อผู้เรียนสูงเกินความจำเป็น ฉะนั้นจึงควรพิจารณาปรับปรุงหนังสือประกอบการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น วิชาประวัติศาสตร์ เป็นต้น

(๕) เนื่องจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาจำนวนมากและมีปัญหาในการจัดหา อัตรากำลังครูมาสอนให้ครบชั้นเรียน ฉะนั้นจึงควรมีการพิจารณาขุดหรือควมรวมโรงเรียนเข้าด้วยกัน

๒) ระดับมัธยมศึกษา

- เพิ่มเวลาเรียนจากเดิม ๒๓% (มัธยมศึกษาตอนต้น ๒๘๐ ชม./๑,๒๐๐ ชม./ปี) และ ๑๔% (มัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๖๐ ชม./๑,๒๐๐ ชม./ปี)

เป็น ๓๓% (๔๐๐ ชม./๑,๒๐๐ ชม./ปี) เท่ากันทั้งมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ให้นำคะแนนการสอบใน ๘ กลุ่มสาระวิชาหลัก มาคิดเป็นคะแนนสอบเข้าศึกษา ต่อในระดับอุดมศึกษา เพราะในปัจจุบันตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ มีการยกเว้นคะแนนใน ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านสังคมศึกษา พลศึกษา ศิลปะ ให้โรงเรียนสอบเอง ซึ่งทางสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติเห็นว่าเป็นไม่ได้มาตรฐาน จึงไม่นำมาใช้เป็นคะแนนในการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะในระดับมัธยมศึกษา

(๑) เนื่องจากในปัจจุบันมีการดำเนินการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้งแบบสอบรวมและสอบแยกทั้ง ๆ ที่นักเรียนยังเรียนไม่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงทำให้เกิดความต้องการในการเข้าเรียนพิเศษตามสถาบันกวดวิชาต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมสร้างรายได้เปรียบเสียเปรียบและทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในตัวนักเรียนที่ไม่สามารถหาเงินมาเรียนตามสถาบันกวดวิชาได้ ฉะนั้น จึงควรกำหนดการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต้องมีขึ้นหลังจากนักเรียนสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว (๖ เทอม) และควรเปิดสอบไม่เกิน ๒ ครั้ง เพื่อความเท่าเทียมกัน

(๒) การสร้างความเท่าเทียมและเปิดโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ เพราะบางพื้นที่มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ไม่สามารถสอบเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการได้มาใช้สิทธิและโควตาพิเศษรวมทั้งมีการจัดสรรทุนการศึกษาให้ด้วย ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และสร้างปัญหาให้กับสถาบันการศึกษา รวมทั้งตัวนักเรียนที่ขาดสมรรถนะเพียงพอที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันนั้น ๆ และสุดท้ายจึงเป็นผลผลิตที่ไม่มีศักยภาพ ไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างเต็มที่ เป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาและสิ้นเปลืองงบประมาณของชาติ

(๓) ควรเร่งรัดการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุม พัฒนา กำกับดูแลการจัดการการอุดมศึกษาและกำหนดทิศทางการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของประเทศ

๒.๒ ปฏิรูปการบูรณาการเข้ามามีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเรียนการสอน ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม

๑) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สามารถจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนนอกระบบ เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้นอกระบบของกระทรวงศึกษาธิการ เพราะพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานตามแผนนโยบาย

๒) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๒.๒.๑ จัดทำหลักสูตรเสริมเพิ่มเติม เพื่อเป็นการสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนในแต่ละระดับ

ข้อเสนอแนะ

ตามที่รัฐบาลได้ใช้ มาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค โดยยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และโอนอำนาจหน้าที่เป็นของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) แต่ในข้อเท็จจริงปรากฏว่า เขตพื้นที่การศึกษา ไม่ได้บูรณาการความร่วมมืออย่างแท้จริงกับหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งเป็น กศจ. โดยใช้ กศจ. เป็นเพียง “ตรายาง” ในการอนุมัติหลักสูตรการเรียนการสอนของท้องถิ่น ฉะนั้นจึงควรให้ กศจ. และเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกันดำเนินงานกันอย่างแท้จริงในทุกมิติ

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ (กรกฎาคม ๒๕๕๙ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

๑) ประชุมหาข้อยุติและแนวทางในการปฏิรูป และนำเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้ความเห็นชอบ

๒) นำเสนอรายงานและแนวทางในการปฏิรูปต่อคณะรัฐมนตรี หรือกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มสนับสนุนงบประมาณให้กับสถานศึกษา และจัดตั้งงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป

๓.๒ ระยะที่ ๒ (มีนาคม ๒๕๖๐)

ประกาศใช้หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อทดลองใช้ในการเรียนการสอนของนักเรียน

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

จากหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการตามแผนปฏิรูป

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ กระทรวงศึกษาธิการ

๕.๒ กระทรวงวัฒนธรรม

๕.๓ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๕.๔ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๕.๕ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

๖. ผลที่ได้จากการปฏิรูป

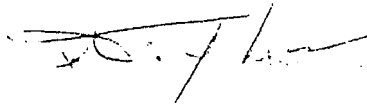
๖.๑ นักเรียนระดับประถมศึกษาได้เรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนอย่างมีความสุข

๖.๒ นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม สุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความภาคภูมิใจในประเทศชาติ

๖.๓ นักเรียนเติบโตเป็นคนดี คนเก่ง ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นกำลังในการพัฒนาชาติ บ้านเมืองต่อไป

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม จึงขอเสนอรายงานเรื่อง “การพัฒนาและบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเป็นคนดี” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วยขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

พลเรือเอก

(สทิตพันธ์ เกยานนท์)

เลขาธิการกรรมการธิการ

ภาคผนวก

โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3)

ลำดับ	กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียนเดิม (ต่อปี)	เวลาเรียน ใหม่ (ต่อปี)	จำนวนคาบเรียน ต่อสัปดาห์ โดยประมาณ (เดิม)	จำนวนคาบเรียนต่อ สัปดาห์ โดยประมาณ (ใหม่)
1	กลุ่มสาระการเรียนรู้	800	860		
1.1	ภาษาไทย	200	160 ^{1*}	5	4
1.2	คณิตศาสตร์	200	140 *	5	3.5
1.3	วิทยาศาสตร์	80	80	2	2
1.4	สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม (รวม ประวัติศาสตร์)	80	160 ^{2**}	2	4
1.5	สุขศึกษาและพลศึกษา	80	120 **	2	3
1.6	ศิลปะ	80	120 **	2	3
1.7	การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	40	40	1	1
1.8	ภาษาต่างประเทศ	40	80 **	1	2
2	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	60 *	3	1.5
3	รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้น	ไม่เกิน 80 ชั่วโมง	ไม่เกิน 40 * ชั่วโมง	2	1
4	รวม	ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง	ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง	25	25

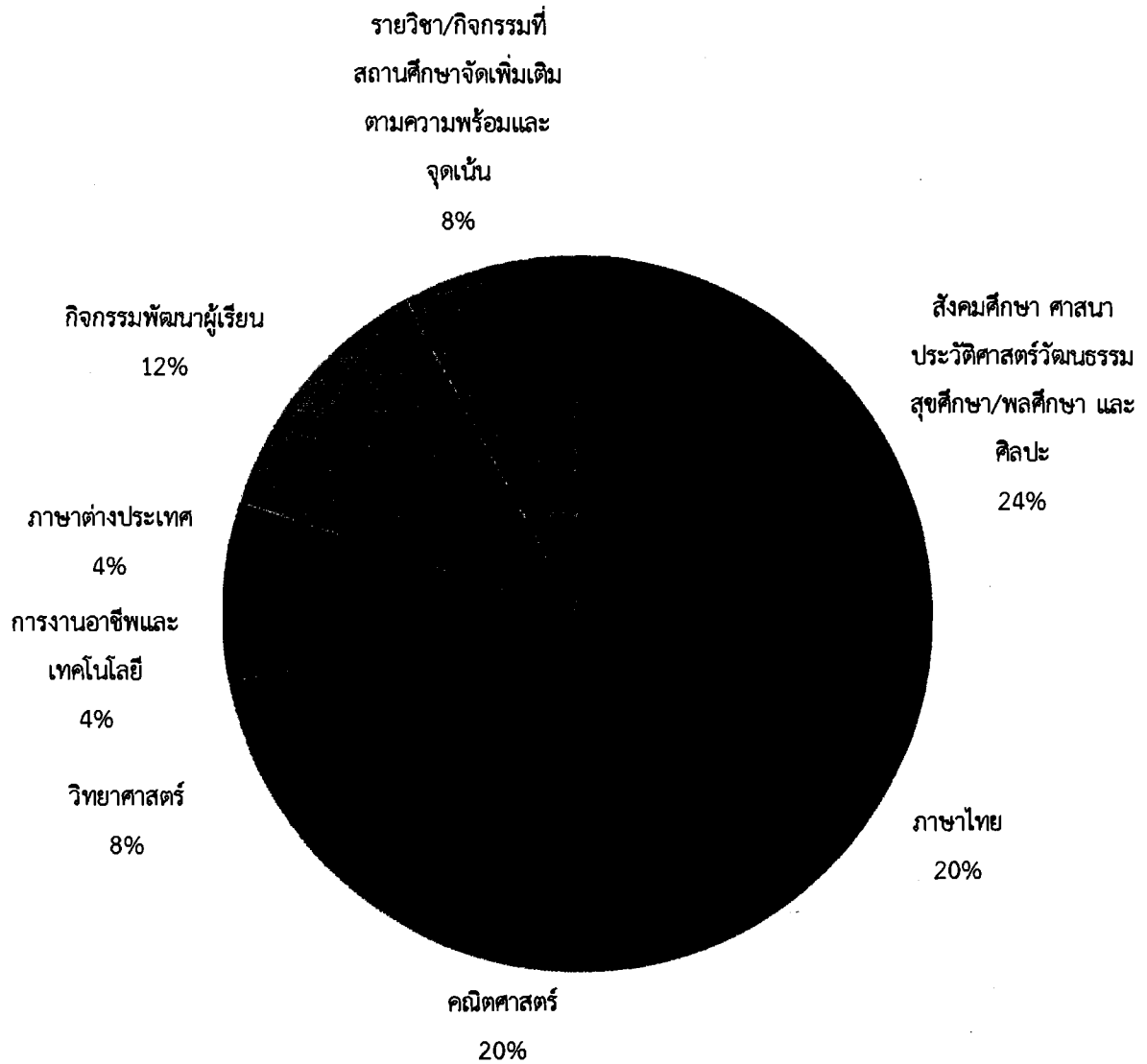
ตัวอย่างตารางเวลาเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3)

	คาบเรียนที่1	คาบเรียนที่2	คาบเรียนที่3	คาบเรียนที่4	คาบเรียนที่5
จันทร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะ ทักษะศิลป์
อังคาร	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
พุธ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ศิลปะ นาฏศิลป์	สุขศึกษา
พฤหัสบดี	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
ศุกร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะ คีตศิลป์

1* หมายถึง รายวิชาที่ขอปฏิรูปโดยการ ลดชั่วโมงการเรียนการสอน

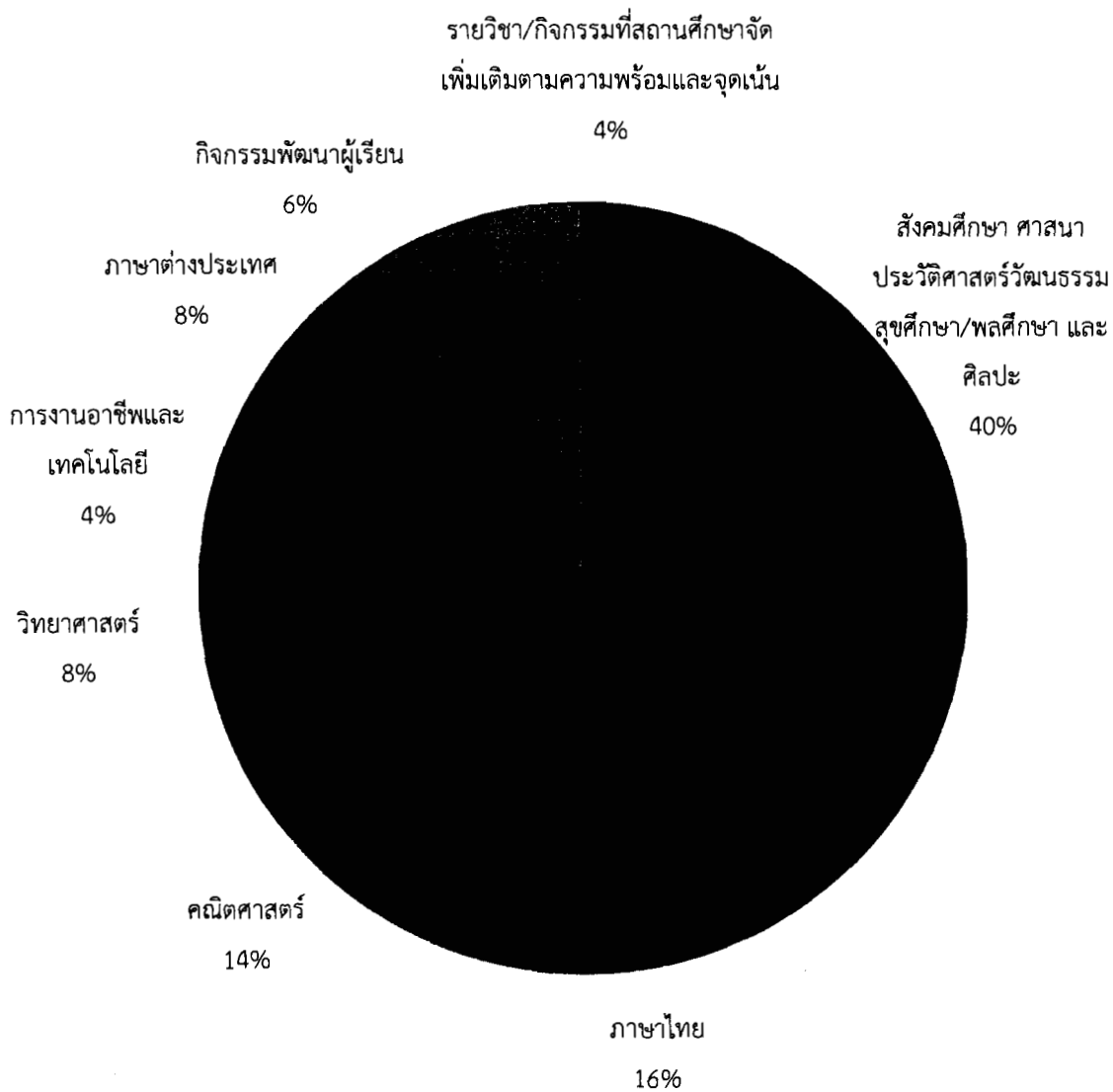
2 ** หมายถึง รายวิชาที่ขอปฏิรูปโดยการ เพิ่มชั่วโมงการเรียนการสอน

โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3) เดิม

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

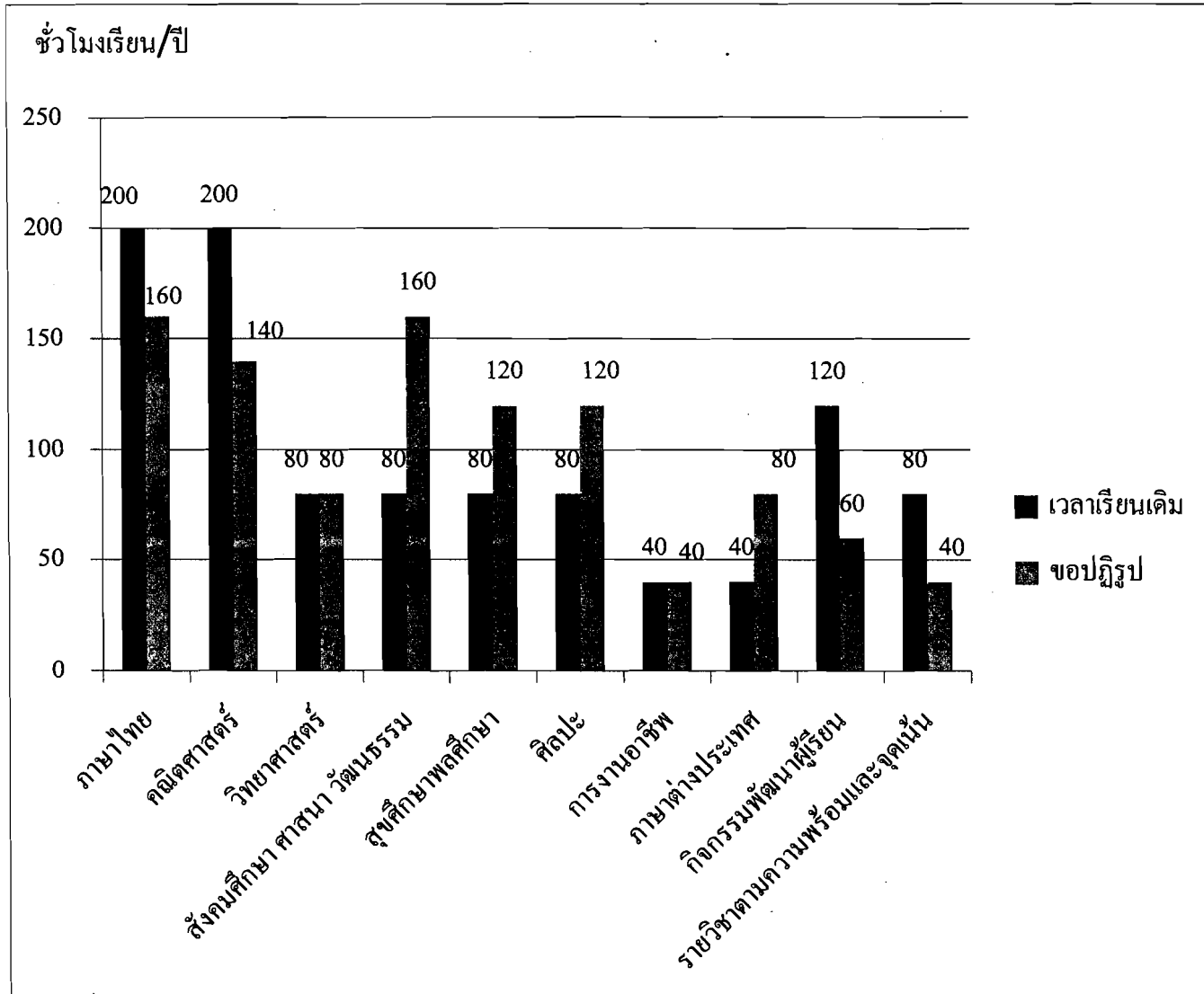
โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3) ใหม่

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

การเปรียบเทียบเวลาเรียนเดิมกับเวลาเรียนที่ขอปฏิรูป

ระดับประถมศึกษา ป. 1 - ป. 3

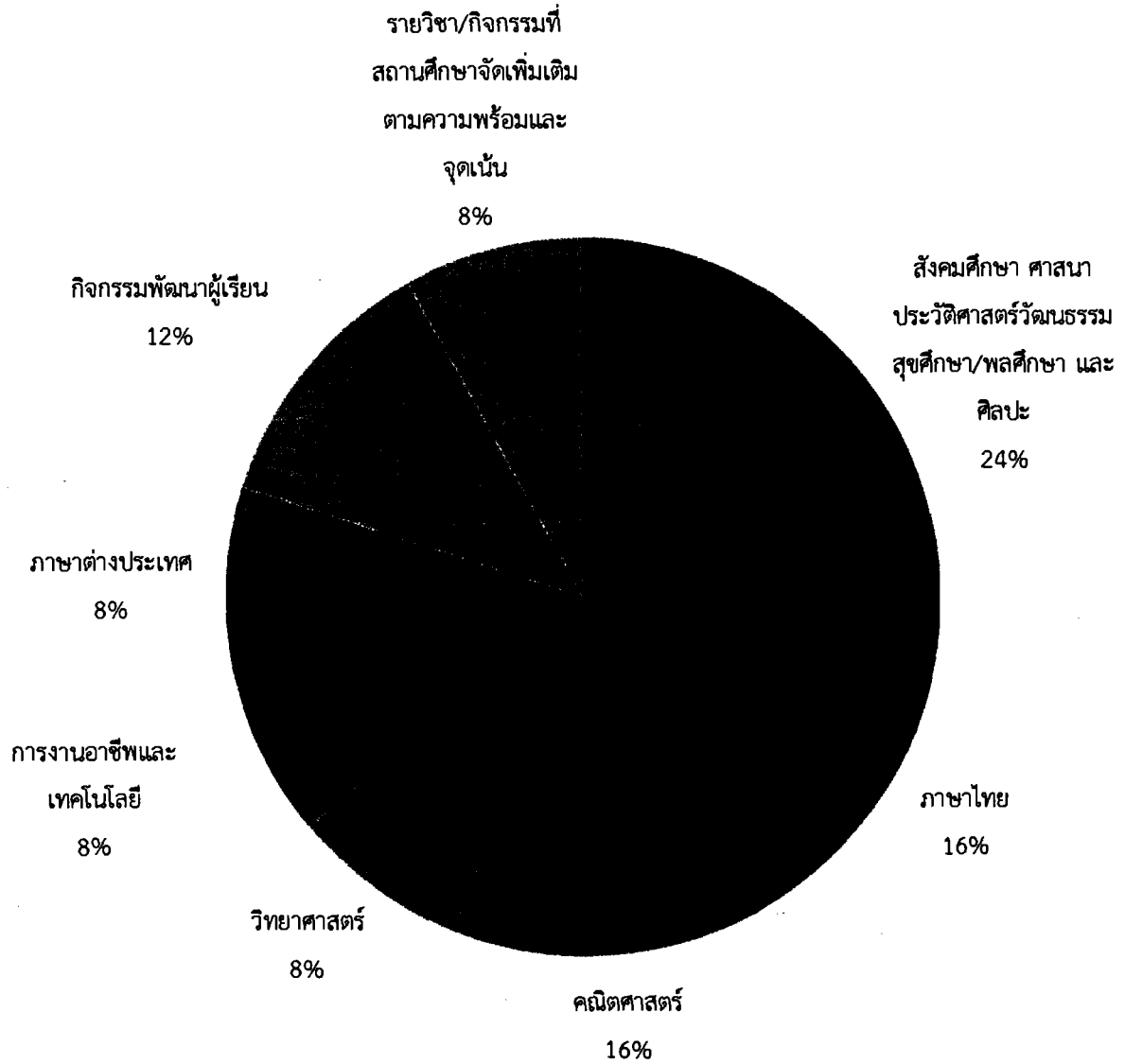
โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6)

ลำดับ	กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียนเดิม (ต่อปี)	เวลาเรียน ใหม่ (ต่อปี)	จำนวนคาบเรียน ต่อสัปดาห์ โดยประมาณ (เดิม)	จำนวนคาบเรียนต่อ สัปดาห์ โดยประมาณ (ใหม่)
1	กลุ่มสาระการเรียนรู้	800	860		
1.1	ภาษาไทย	160	160	4	4
1.2	คณิตศาสตร์	160	140 *	4	3.5
1.3	วิทยาศาสตร์	80	80	2	2
1.4	สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม (รวม ประวัติศาสตร์)	80	160 **	2	4
1.5	สุขศึกษาและพลศึกษา	80	120 **	2	3
1.6	ศิลปะ	80	120 **	2	3
1.7	การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	80	40 *	2	1
1.8	ภาษาต่างประเทศ	80	80	2	2
2	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	60 *	3	1.5
3	รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้น	ไม่เกิน 80 ชั่วโมง	ไม่เกิน 40 * ชั่วโมง	2	1
4	รวม	ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง	ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง	25	25

ตัวอย่างตารางเวลาเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6)

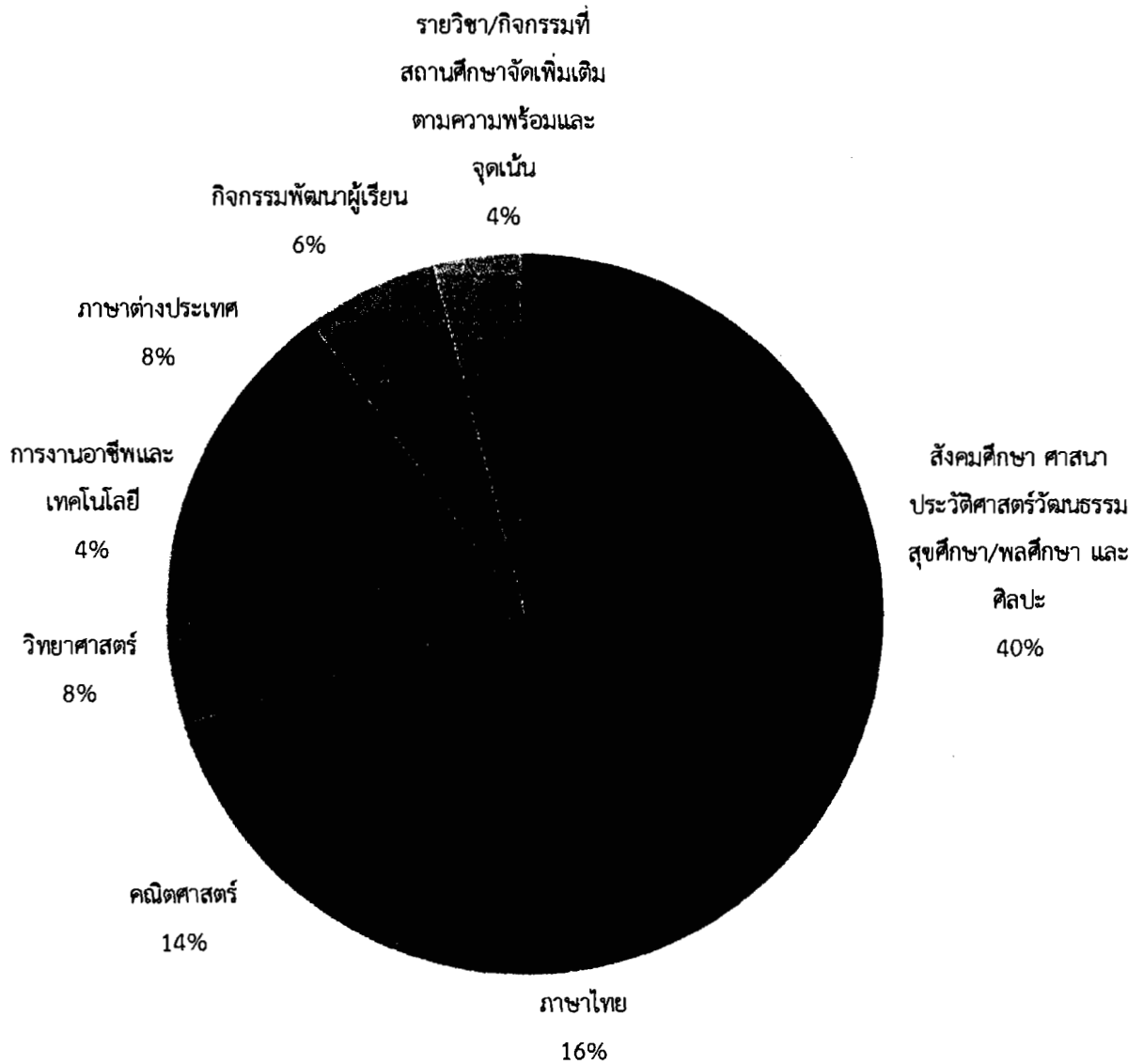
	คาบเรียนที่1	คาบเรียนที่2	คาบเรียนที่3	คาบเรียนที่4	คาบเรียนที่5
จันทร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะ ทัศนศิลป์
อังคาร	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
พุธ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ศิลปะ นาฏศิลป์	สุขศึกษา
พฤหัสบดี	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
ศุกร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะ คีตศิลป์

โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6) เดิม

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

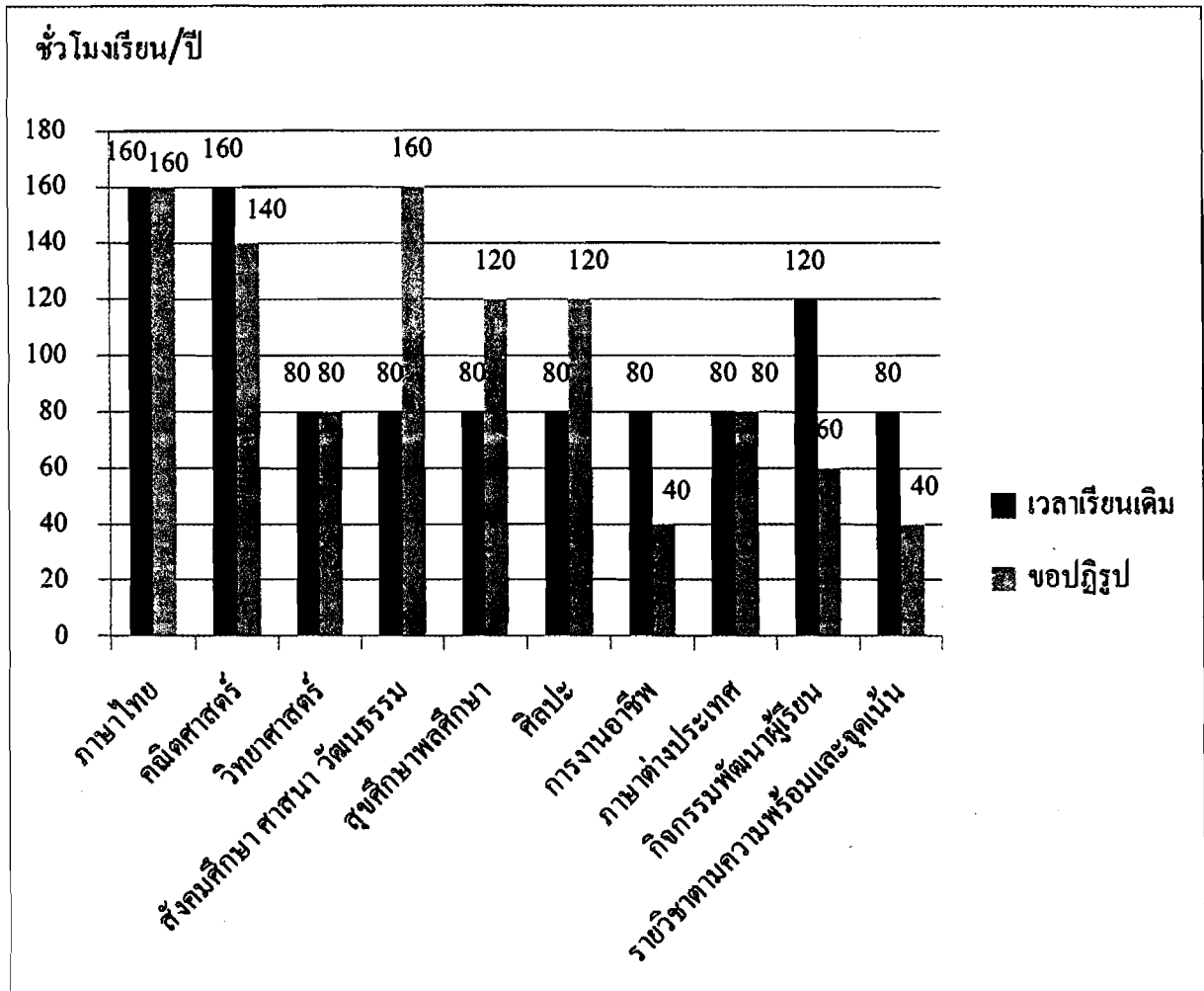
โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6) ใหม่

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

การเปรียบเทียบเวลาเรียนเดิมกับเวลาเรียนที่ขอปฏิรูป

ระดับประถมศึกษา ป. 4 - ป.6

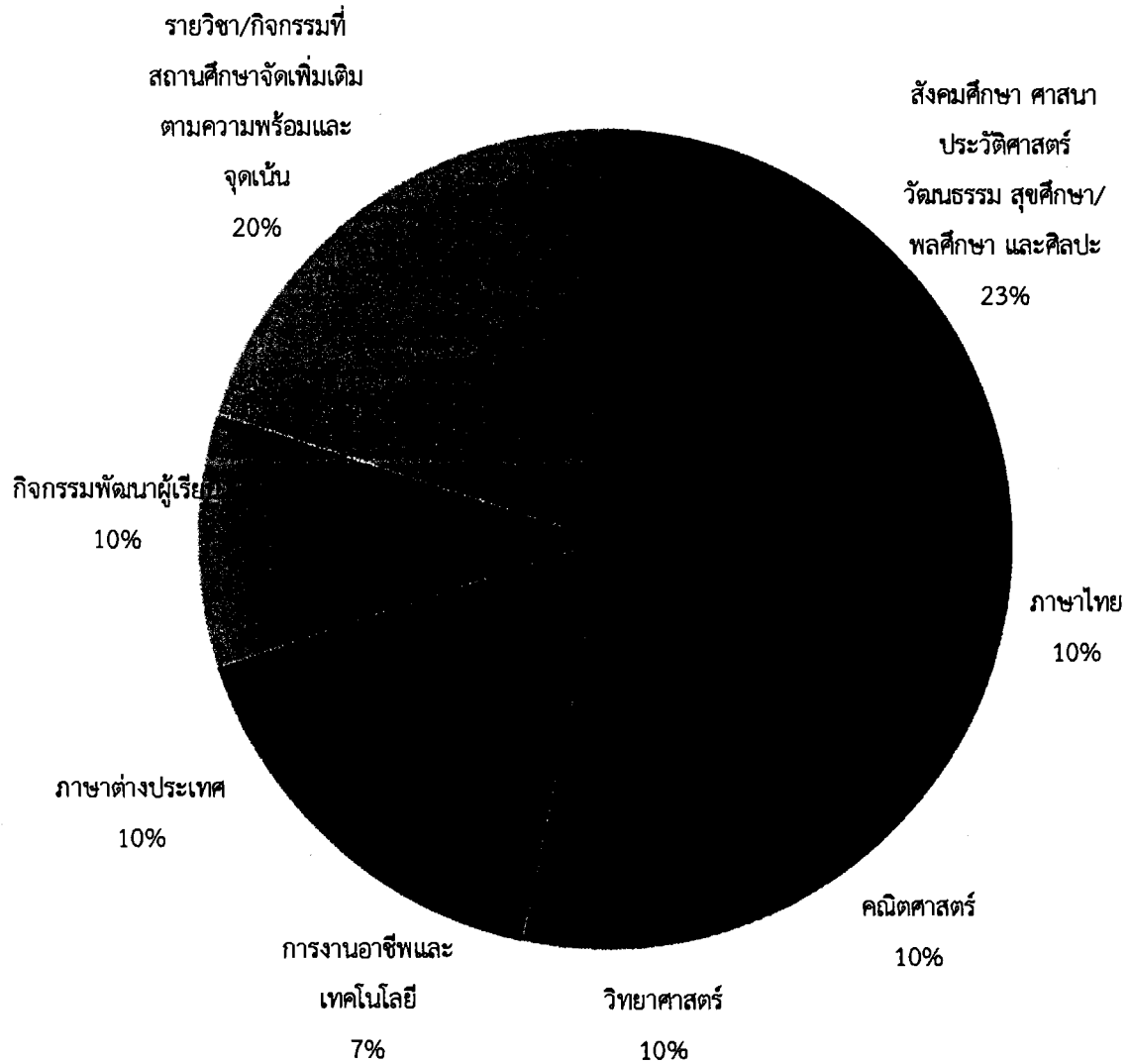
โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ลำดับ	กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียนเดิม (ต่อปี)	เวลาเรียน ใหม่ (ต่อปี)	จำนวนคาบเรียน ต่อสัปดาห์ โดยประมาณ (เดิม)	จำนวนคาบเรียนต่อ สัปดาห์ โดยประมาณ (ใหม่)
1	กลุ่มสาระการเรียนรู้	840	880		
1.1	ภาษาไทย	120	120	3	3
1.2	คณิตศาสตร์	120	120	3	3
1.3	วิทยาศาสตร์	120	120	3	3
1.4	สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม (รวม ประวัติศาสตร์)	120	160 **	3	4
1.5	สุขศึกษาและพลศึกษา	80	120 **	2	3
1.6	ศิลปะ	80	120 **	2	3
1.7	งานอาชีพและ เทคโนโลยี	80	80	2	2
1.8	ภาษาต่างประเทศ	120	120	3	3
2	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	3	3
3	รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้น	ไม่เกิน 240 ชั่วโมง	ไม่เกิน 120 * ชั่วโมง	6	3
4	รวม	ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง	ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง	30	30

ตัวอย่างตารางเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

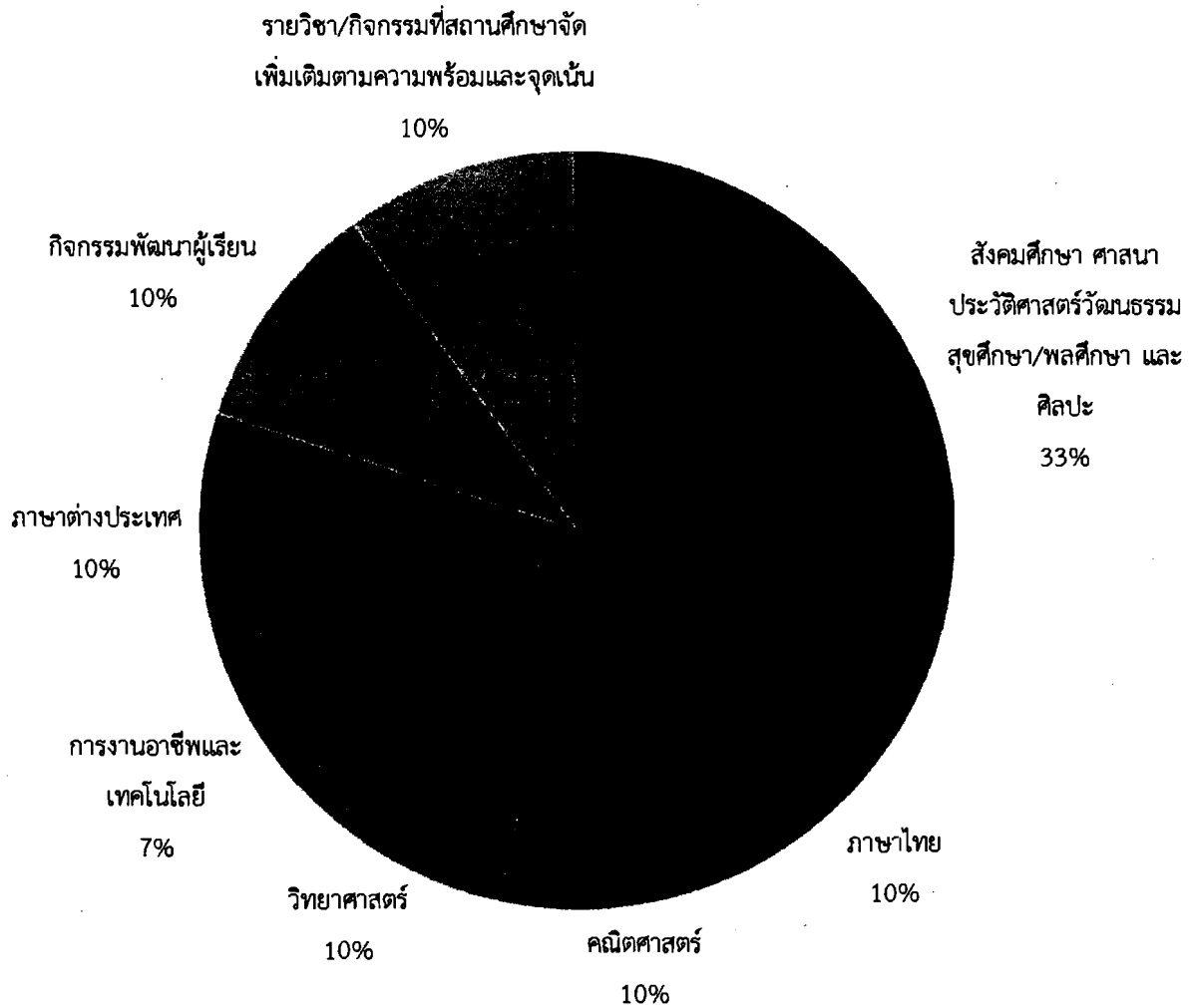
	คาบเรียนที่1	คาบเรียนที่2	คาบเรียนที่3	คาบเรียนที่4	คาบเรียนที่5	คาบเรียนที่6
จันทร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะทัศนศิลป์
อังคาร	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
พุธ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ศิลปะนาฏศิลป์	สุขศึกษา
พฤหัสบดี	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
ศุกร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะคีตศิลป์

โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
(ม.1-ม.3) เดิม

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

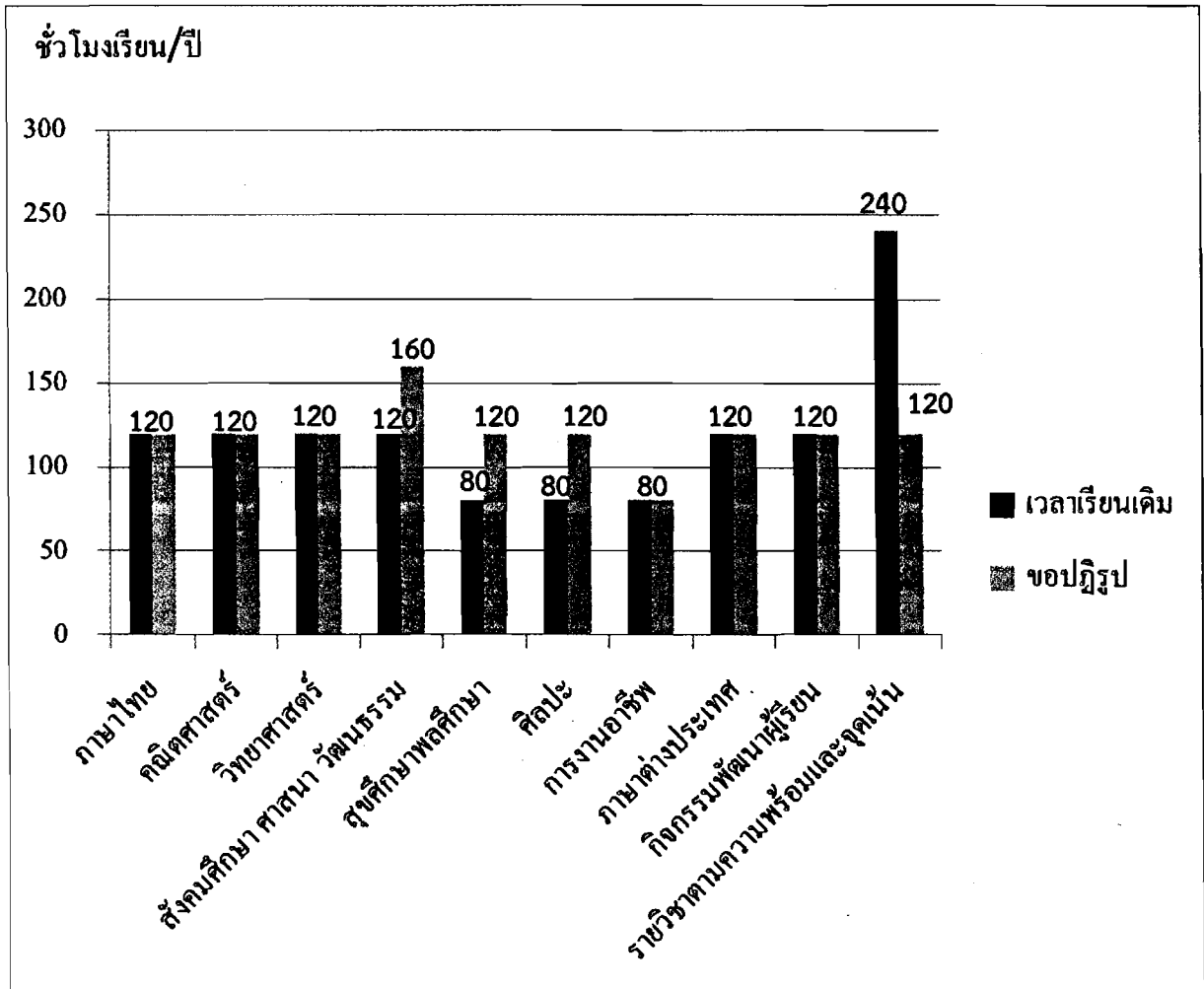
โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับมัธยมศึกษา (ม.1-ม.3) ใหม่

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

การเปรียบเทียบเวลาเรียนเดิมกับเวลาเรียนที่ขอปฏิรูป

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ม. 1 - ม. 3

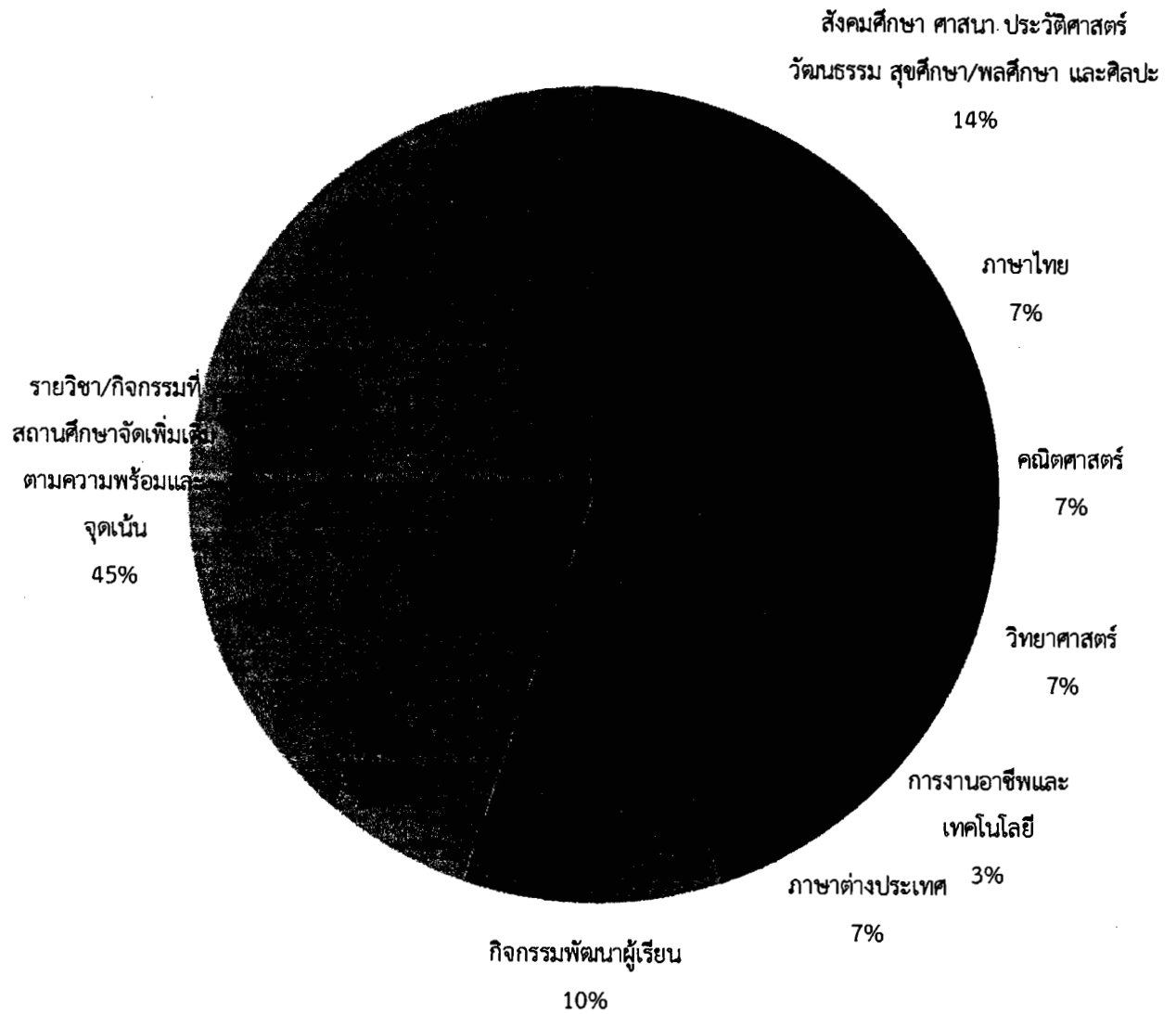
โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ลำดับ	กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียนเดิม (ต่อปี)	เวลาเรียน ใหม่ (ต่อปี)	จำนวนคาบเรียน ต่อสัปดาห์ โดยประมาณ (เดิม)	จำนวนคาบเรียนต่อ สัปดาห์ โดยประมาณ (ใหม่)
1	กลุ่มสาระการเรียนรู้	520	720		
1.1	ภาษาไทย	80	80	2	2
1.2	คณิตศาสตร์	80	80	2	2
1.3	วิทยาศาสตร์	80	80	2	2
1.4	สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม (รวม ประวัติศาสตร์)	80	160 **	2	3
1.5	สุขศึกษาและพลศึกษา	40	120 **	1	3
1.6	ศิลปะ	40	120 **	1	2
1.7	การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	40	40	1	1
1.8	ภาษาต่างประเทศ	80	120 **	2	3
2	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	3	3
3	รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้น	ไม่น้อยกว่า 520 ชั่วโมง	ไม่เกิน 280 * ชั่วโมง	13	9
4	รวม	ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง	ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง	30	30

ตัวอย่างตารางเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

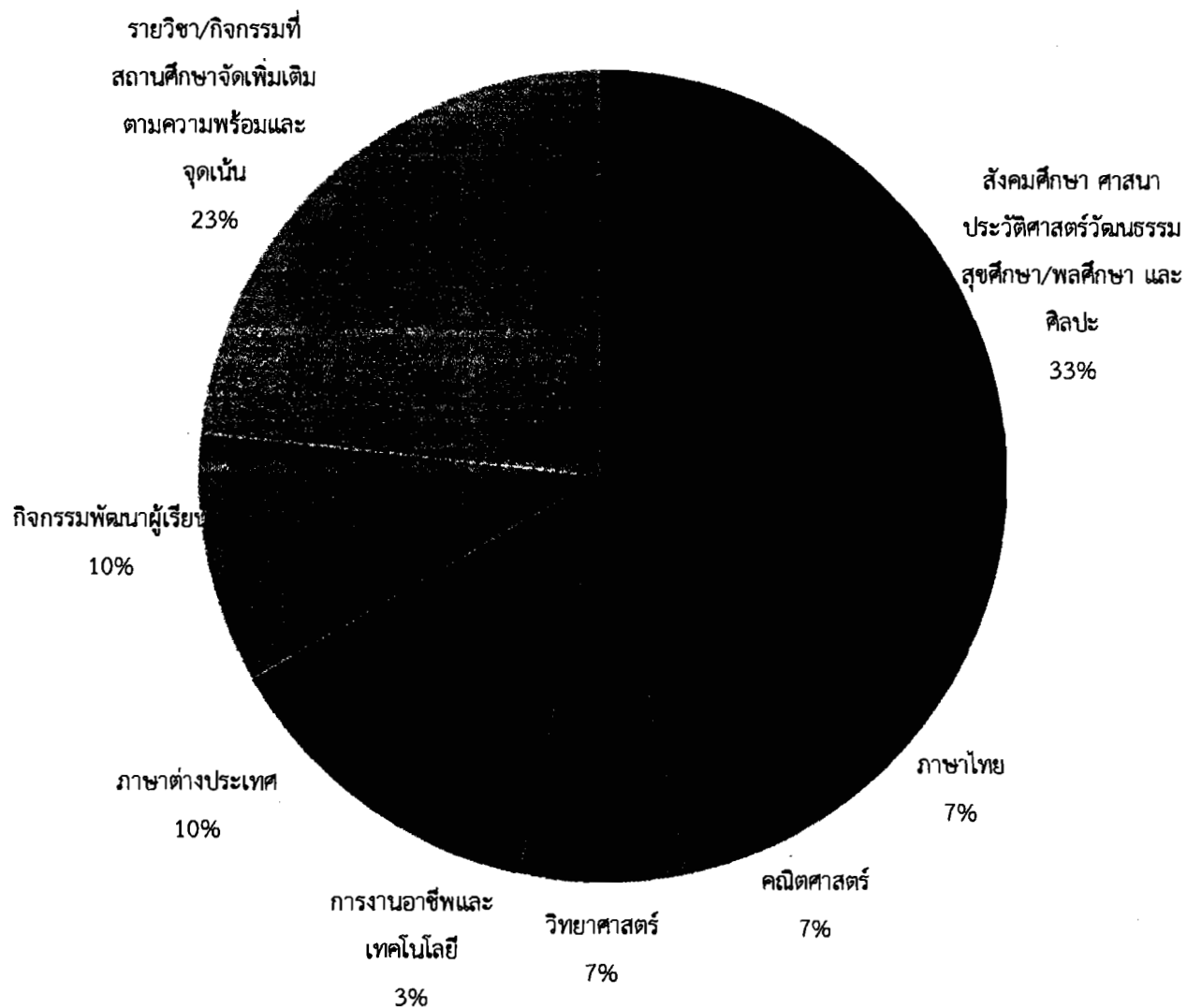
	คาบเรียนที่1	คาบเรียนที่2	คาบเรียนที่3	คาบเรียนที่4	คาบเรียนที่5	คาบเรียนที่6
จันทร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะทัศนศิลป์
อังคาร	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
พุธ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ศิลปะนาฏศิลป์	สุขศึกษา
พฤหัสบดี	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	ภูมิศาสตร์, วัฒนธรรม, หน้าที่พลเมือง	ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม
ศุกร์	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	กลุ่มสาระ/ กิจกรรมอื่นๆ	พลศึกษา	ศิลปะคิดศิลป์

โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
(ม.4-ม6) เดิม

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
(ม.4 - ม.6) ใหม่

- สังคมศึกษา ศาสนา ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม สุขศึกษา/พลศึกษา และศิลปะ
- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น

การเปรียบเทียบเวลาเรียนเดิมกับเวลาเรียนที่ขอปฏิรูป
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม. 4 - ม.6

